

YENİ HAYAT
FÜRUĞ FERRUHZAD

VakıfBank Kültür Yayınları: 0370
Edebiyat: 086

YENİ HAYAT
FÜRUĞ FERRUHZAD

Özgün Adı
Tavallo di Digar

Türkçesi
Melikhan Kırazoğlu

Yayın Danışmanı
Ekrem Demirli

Proje Editörü ve Son Okuma
Zeynep Kevser Şerefoglu Danış

Kitap Editörü
Hale Eren Estekanchi

Kapak ve Sayfa Uygulama
Faruk Özcan

Mütercimnin Notu
Çeviri için eserin ilk baskısı olan
***İntişarat-ı Mürvarid*, Tahran, 1342**
(Hicri-Şemsi) baskısı kullanılmıştır.

VakıfBank Kültür Yayınları
İnkılâp Mahallesi
Dr. Adnan Büyükdenez Caddesi
No:7/A1 – Kat 13
34768 Ümraniye / İstanbul
Telefon: 0 216 285 9571
www.vbky.com.tr - info@vbky.com.tr
Sertifika No: 40141

© Vakıf Pazarlama San. ve Tic. A.Ş., 2025

ISBN 978-625-6647-90-9

Kitabın Türkçe yayın hakları VakıfBank Kültür Yayınları'na aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak sınırlı alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevî ve mali hakları saklıdır.

Baskı
Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
34310 Haramidere, Avcılar / İstanbul
Tel: 0 212 412 1700
www.mega.com.tr - info@mega.com.tr
Sertifika No: 44452

1. Baskı: Nisan 2025

YENİ HAYAT

FÜRUĞ FERRUHZAD

TÜRKÇESİ

MELİKHAN KÍRAZOĞLU

FÜRUĞ FERRUHZAD

1934 yılında Tahran'da geniş bir ailede dünyaya geldi. Eğitimine dokuzuncu sınıfa kadar devam etti. On yedi yaşında evlendi ancak bu evlilik iki yıl sürdü. 1955'te ilk şiir kitabı *Esir* yayımlandı. Ardından *Duvar* (1956), *İsyen* (1958) ve *Yeni Hayat* (1964) isimli eserleri geldi. 1958'de dokuz ay boyunca Avrupa'da seyahat ettikten sonra Tahran'a döndü ve burada, hayatının sonuna kadar hem kişisel hem de profesyonel olarak yakın çalışacağı yönetmen İbrahim Gülistan ile tanıştı.

1962'de çektiği *Ev Siyahıtır* adlı belgesel, Oberhausen Kısa Film Festivali'nde birincilik ödülü kazandı. 1964'te yayımlanan *Yeni Hayat*, modern Fars şiirinin en önemli eserlerinden biri olarak kabul edilerek Ferruhzad'ı İran'ın en tanınmış kadın şairi haline getirdi. 14 Şubat 1967'de, henüz 32 yaşındayken geçirdiği bir trafik kazasında hayatını kaybetti. Ölümünden sonra *İman Edelim Soğuk Mevsimin Gelişine* adlı şiir kitabı 1974'te yayımlandı.

MELİKHAN KIRAZOĞLU

2001'de Ankara'da doğdu. Boğaziçi Üniversitesi'nde öğrenimine devam etmektedir. Seyyit Hüseyin Nasr, Abdülkerim Sürüş, Ahmed-i Gazali gibi isimlerden çevirileri vardır.

YENİ HAYAT

i.g.'ye

tüm varlığım
seni kendinde tekrar ve tekrar
çiçeklenmenin seherine ve ebedi yeşermeye
götürecek karanlık bir ayettir.
ben bu ayette, seni âh çektim
âh
bu ayette seni
ağaca, suya ve ateşe kattım.

o günler

o günler gitti
o güzel günler
o gümrah, gülbüz günler
o pulla dolu gökler
o kirazla dolu dallar
o evler, sarmaşıkların yeşil babacanlığında
birbirine yaslanmış
o damları oyunbaz uçurtmaların
akasyaların kokusuyla kendinden geçmiş sokaklar

o günler gitti
o günler göz kapaklarımın aralığından
şarkım, havayla dolu bir kabarcık gibi kaynardı
gözüm neye kaysa
onu taze sütü içen gibi içerdi
gözbebeklerimde sanki
sevincin durup dinmez tavşanı vardı
her sabah, ezeli güneşle
meçhul çöllerde peşe düşerdi bulmaya
geceleriye daldı karanlığın ağaçlığına.

o günler gitti
o suskun kar günleri
camın ardında, sıcak odada
bakışımı her an dışarı dikedim
benim olan kar pakça
yumuşak bir kürk gibi
aheste yağardı
eski tahta merdivene
gevşemiş çamaşır ipliğine
yaşlı camların saçlarına
ve düşünürdüm yarını, âh

yarın—
beyaz, kayar hacim.

büyükananın giydiği çadurun hışırtısıyla başlardı
ve kapı pervazında zuhuruyla bulanık gölgesinin
- bir anda gölge bırakırdı kendini ışığın soğuk hissine -
ve güvercinlerin uçuşu, sersem çırpınış
pencerenin renkli camlarında
yarın...

kürsinin sıcaklığı uyku getirirdi
ben, tiz ve biperva
annemin gözünden ırak, eski ödevlerimden
atılmış çarpıları silerdim
uyurdu kar
yüreğim acıklı, bahçede dolaşırdım
saksıda kurumuş durur yaseminler
bense saksının dibinde
ölü serçelerimi
verirdim toprağa.

o günler gitti
o cezbenin ve hayretin günleri
o uykunun ve uyanıklığın günleri.
o günler her gölge bir sırrın sahibiydi
kapalı her sandukça bir hazineydi
sandık odasının her köşesi, öğle sükutunda
sanki birer dünyaydı
karanlıktan korkmayan kim varsa
birer kahramandı bana
o günler gitti
o bayram günleri
o bekleyiş, güneşi ve çiçeği
o ıtır titreyişleri
sessiz ve sevecen buluşmasında sahrai nergislerin

onlar şehre son kış sabahı
görünürlerdi
çerçilerin nağmesi vardı yeşil lekelerin uzun caddesinde
çarşı baş döndürücü kokularda yüzerdi
keskin kokusunda balığın ve kahvenin
çarşı, yolun tüm anlarıyla karışıp
adımların altında uzardı,
ve çark ederdi
gözünün içinde yapma bebeklerin.

çarşı anaydı, giderdi süratle
hacimlerin akan ve renkli tarafına
geri dönerdi
paketler, hediyeler, dolu sepetler
çarşı, yağmurdu, yağar dökülürdü, yağar ve dökülürdü.
o günler gitti
o günler cismin esrarı hayrete salardı
o ihtiyatlı aşinalıkların günleri
mavi damarların güzelliğiyle
bir el, elde çiçek
duvarın ardından sesleniyor
bir diğer ele
ve küçük mürekkep lekeleri, bu elin üstünde, karışık, kor-
kak, dağınık
ve aşk,

dumanlı, sıcak öğlenler
utangaç bir selamda kendini tekrar ederdi
aşkımızı sokağın tozunda okurduk
aşınaydık haberci çiçeklerin sade lisanına
kalplerimizi masumane ve müşfik sevgilerin bahçesine
götürürdük
borç verirdik ağaçlara
ve top, öpüşün müjdesiyle ellerimizde dolaşır
ve aşk vardı, o karmakarışık his, eşik sonrası karanlıkta
umulmaz bir anda kuşattı bizi,
ve kendisine çekti
çarpıntıların, nefeslerin, kaçkın tebessümlerin yakıcı çoklu-
ğunda.

o günler gitti
o günler, güneşte çürüyen bitkiler gibi çürüdü güneşin par-
layışında
ve akasyalar ıtrından sarhoş sokaklar kayboldu
kayboldu hayhuy taşkınlığında dönüşsüz caddelerin,
ve yanaklarını sardunya yapraklarıyla boyayan kız, ah
şimdi bir kadındır bir başına
şimdi bir kadındır bir başına.

geçip giden

daha kaç vakte dek gidilecek
bir diyardan diğerine
ne edeyim, neyi arayayım
her defasında bir başka aşk ve bir başka yar

keşke biz o iki kırlangıç olsaydık
tüm ömür gezer dururduk
bir bahardan bir başka bahara
ah, artık geçtir
dağlardan dökülen kara kayalar
sanki bende ağır bir buluttan dökülmüş
dudaklarımda senin öpüşün, eriyorum
sanki,
can veriyor uçucu bir ıtır.

o denli batmış ki
mahzun aşkım zeval korkusuna
tüm hayatım titriyor
sana baktım mı
sanki bir pencereden
yaprak bürülü yalnız ağacımı
görüyorum güzün sarı hummasında
sanki bir tasvir görüyorum
mağuş akıntılarında akan suyun
gece ve gündüz
gece ve gündüz
gece ve gündüz
bırak
ki unutayım.
sen nesin, bir andan, ufak bir andan başka
gözlerimin şuurun berehutunda açıldığı
bırak
ki unutayım.

güneş doğuyor

gözümün derinlerindeki hüzne bak
nasıl da katre katre eriyor
nasıl da o kara, serkeş gölgem
güneşin eline esir düşüyor.
bak
tüm varlığım harap oluyor
çekiyor bir kıvılcım beni kâma
beni bir zirveye uçuruyor
tuzağa çekiyor beni
bak
benim olan yedi kat gök
akan yıldızlarla taşıyor.

çok uzaklardan geldin sen
ıtırların ve aydınlığın yurdundan geldin
koydun beni bir kayığa
fildişinden, buluttan, billurlardan
götür beni, gönül okşar umudum benim
götür beni şiirin ve vecdin şehrine.

yıldız dolu bir yola çıkarıyorsun beni
beni yıldızların ötesine oturtuyorsun
bak
bir yıldızdan yandım işte
hummalı yıldızlarla dolup taşım
gönlü berrak kızıl balıklar misalince
gecenin gölcüklerinde yıldızlar kopardım.

bizim topraklarımız önceleri ne kadar da uzaktı
göğün moraçalan köşk odalarına.
şimdi bir kez daha kulağımda
senin sesin
kanatlar, meleklerin o karlı kanatlarının sesi
bak; neredeyim artık
alemlere, sayısızlığa, ebediyete vardım.